

han endnu: For Dieblisset. Altsaa efter min Mening vilde hele Majoriteten paa den grundlovgivende Rigsforsamling være gaaet med Rigsdagsmanden for Præstø Amts Ade Valgkreds Biskop Grundtvig, hvis Ytringer, jeg sidst omtalte, men man nærede Tvivl. Man hævdede bestemt fra Udvalgets Side, at det var urigtigt at indføre Noget derom i Grundloven, thi om de enkelte Embeder, der stode i nær Berøring med Folketirken, Geistlige, Præster, fulgte det af sig selv og behøvede ikke at staae i Grundloven, og med Hensyn til de Andre ventede man, at Tidens Udvikling skulde gjøre Sit. Man siger i Betænkningen at man „formener, at Udviklingen ogsaa i denne Henseende bedst gives fri, hvorved den offentlige Mening og Forholdenes Magt til enhver Tid vilde udøve den Indflydelse, som kan være ønskelig, og hvorved Folkets Eenhed i religiøs Tro“ — jeg læser Alt op — „hvis den bevares, ogsaa tør antages at vilde faae den Betydning, som kan tilkomme den.“ Det vil altsaa sige, at der var nogle Embeder, hvor man selvselgelig af Hensyn til religiøs Stemning vilde være imod, at de anderledes Troende kom til at beklæde dem; der, hvor Folket valgte dem, vilde Regjeringen ikke Andet, men hvor Befolkningen er af modsat Mening, vilde Regjeringen følge den Tidens Udvikling, som maatte ligge for. Nu siger den ærede Minister jo, at han vil rette sig efter Folkets Stemning, men som jeg sidst udtalte, den sees gennem den Styrendes fordomsfulde eller fordomsfrie Briller. Det kommer an paa, hvorledes hans egen Anskuelse er om Tingene, hvorledes han vil betragte Folkets, men man kan dog faae Folkets Mening at vide. Man har jo Exempler paa, at det har valgt Bøder til at varetage vigtige Interesser, til at tage Deel i den lovgivende Magt, til at styre Communnernes Anliggender, til Assessorer i Sø- og Handelsretten, hvor der, som jeg meddeelte sidst, blev valgt 4. Paa hvilken anden Maade skulde man da faae Folkets Mening at vide? Ved store Demonstrationer i denne Sag eller store Adresser? Det kunde man kun vente, hvis

der var en stærk Strid i Befolkningen, naar en Deel af det christne Folk nærede en saadant stærkt Fordom, at det ansaaes for nødvendigt for den modsatte Anskuelse med al Styrke i de yderste Conseqventser at gjøre sig gjældende, men da det ikke er Tilfældet, vil og kan man ikke benytte dette Middel. Man har da kun et Andet tilbage, naar Regjeringen ikke vil have aabent Die for denne Sag, og det er gennem Folkerepresentationen at bringe den frem. Jeg skal visselig indrømme, at jeg sidst sagde, at jeg ikke ønskede at faae en motiveret Dagsorden frem, da jeg paa et andet Stadium, i næste Session, naar jeg havde faaet at vide, at det var ved Edens Afslæggelse, der næredes Betæneligheder, vilde forlange, at der skulde komme et Regjeringsforslag, hvorved den blev forandret, da man ikke for en Forms Skyld kan berøve en Mand en Ret, som man mener i Realiteten tilkommer ham. Jeg vilde altsaa ikke indbringe en motiveret Dagsorden, men da Andre havde opfordret mig til at deeltage i Indbringelsen af en saadan, og de vilde indbringe den, har jeg med Glæde sluttet mig dertil. Jeg vil haabe, at denne Dagsorden, der vil fremkomme om et Dieblis, og som vil udtrykke Folkethingets Mening, vil i Forbindelse med de Tilfælde, hvor Folket directe har udtalt sig, være et Fingerpeg for Ministeren om, hvad Folkets Anskuelse, hvad Folkets Villie er. Jeg har god Grund til med de mange Medlemmer, der have støttet Dagsordenen og paa hvis Foranledning den er fremkommen, at haabe, at den vil blive vedtagen med stor Majoritet, og det er ingenlunde blot ifølge min personlige Interesse som den, der har stillet Interpellationen, at jeg glæder mig derved, men jeg anseer denne Sag for ret skiftet til at være den sidste Sag paa Dagsordenen, da den viser, at Folkethinget, hvis dets store Majoritet stemmer med mig, hævder den Anskuelse, det har hævdet i hele denne Samling: Frihed, løvbunden Frihed, Frihed i borgerlig Retning, men ogsaa religiøs Frihed, saa at man ikke, fordi en Mand hører til en enkelt Green af